

Sarah Morton(Pseudoniem): 'Collision Engagement.' Uitgeverij Free Musketeers, Zoetermeer 2010. ISBN 9789048403882 Zie ook: www.freemusketeers.nl en <http://www.dus-sarah-morton.nl> en http://www.no-kidding.nu/sarah_morton (Autisme/1)

Soort boek/stijl/ziekte/ aandoening: Autobiografisch verhaal van Sarah Morton, een vrouw met Autisme, het vervolg op *Collision De catastrofe*(2008). Zij gaat in dit boek uitgebreid door op voor haar belangrijke ervaringen die ze had gedurende de periode dat zij op een school voor Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen (ZMOK). In haar eerste boek, '*Afwijkend en toch zo gewoon* ' (2008), gaf zij aan hoe het was om als kind met autisme op te groeien. Sarah Morton wil bereiken dat haar lezerspubliek inzicht krijgt in hoe opvoedkundige problemen door een kind met een autisme spectrum stoornis wordt beleefd. Geschreven vanuit het perspectief van hoofdpersoon Sarah. Goed leesbaar.

Over de schrijfster: Sarah Morton (1987) groeide op in een gezin met een stiefvader, moeder en een vier jaar jongere broer David. Ze had een andere biologische vader met wie ze vanaf haar 16^e contact onderhoud. Haar moeder en stiefvader besloten te scheiden toen Sarah 8 jaar was. Bij haar stiefvader kreeg Sarah nog een 'halfzusje'. Bij Sarah werd op 6-jarige leeftijd een autistische stoornis geconstateerd. Zij ging naar een gewone kleuterschool en lagere school om vervolgens over te stappen naar een school voor Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen (ZMOK) , het Curium. Ze volgde verschillende cursussen en is nu bezig met een MBO opleiding. Sarah woont nu in een eigen woonruimte en doet vrijwilligerswerk voor de stichting Positieve Nood . Zij begon al met schrijven toen zij op het Curium zat en heeft nu drie boeken geschreven. Dit boek, *Collision De catastrofe*(2008) en '*Afwijkend en toch zo gewoon* ' (2008) Zie verder : <http://www.dus-sarah-morton.nl>

Korte beschrijving: Dit is het vervolg op 'Collision De catastrofe'. Sarah Morton beschrijft in dit boek haar laatste jaren op het Curium waarin ze stage gaat lopen. Nog steeds is Sarah vol van een docente die ze aardig vond, Luka, die ziek werd, burned-out raakte. Sarah beschrijft hoe ze haar mist en maar geen contact met haar krijgt. Op haar kaarten en cadeautjes wordt door Luka niet gereageerd. Voor Sarah is het moeilijk om zich staande te houden op school zonder de steun die Luka voor haar was. Dat wordt iets beter als ze Luka af en toe weer op school ziet komen.

Ondertussen heeft ze moeite met de manier waarop de leerkrachten met haar en de andere leerlingen omgaan, met afspraken die niet worden nagekomen en het spreken óver leerlingen zonder dat samen mét hen te doen. Ook een vaak nogal ruw of onbegrijpelijk optreden van docenten en de strijd met leraar Gustaaf Straker die nog lang doorgaat met het vertrouwen van Sarah schaden. Ze krijgt begeleiding van Nina, met wie ze het goed kan vinden. Maar ook Nina wordt ziek en valt dan weg. Ze beschrijft uitgebreid waarom ze helemaal opgebrand raakt. Voelt zich nergens bij horen en krijgt niet de stageplekken die ze graag zou willen hebben. Wat ze het meest plezierig vond op school was kinderen in een andere klas begeleiden en zo een schooljuffrouw helpen, iets wat haar goed afgaat. Dat beschouwde ze zelf als haar echte stage. Sarah heeft het idee dat veel leerkrachten haar niet echt zien en haar gedrag anders interpreteren dan dat zij dat zelf doet. Daarover kan ze niet goed met hen communiceren. Ze heeft het dan ook erg moeilijk. Daar komt nog bij dat ze de school verlaat zonder écht diploma. Ook de vanzelfsprekende band met haar vader krijgt een knauw als hij gaat samenwonen met Louise omdat blijkt dat hij veel aan Louise doorvertelt. Met een nieuwe eigen begeleidster, Dora, betaalt vanuit een PGB, krijgt Sarah een nieuwe vertrouwensband. Dora leert haar onder andere zelfstandig naar school gaan, en zoekt samen met Sarah uit hoe het met Luka gaat. Uiteindelijk krijgt Sarah een brief van Luka die alles verklaart.

Wat viel op: Bij Sarah's vorige boek schreef ik dat ik me verbaasde over de houding van de leerkrachten op een ZMOK en dat Sarah zich daar zo onveilig moest voelen. Dat blijft overeind staan, ook bij dit boek. Sarah's perspectief is heel duidelijk ze legt uit waarom de brief van Gustaaf waarin hij toelicht waarom hij optreedt zoals hij dat doet, niet voldoende voor Sarah is. In de brief die Luka Sarah stuurt schrijft ook Luka dat ze moeite heeft met de houding van de leerkrachten op het Curium. Ik zou geïnteresseerd zijn in een discussie over die houding en hoe het anders zou kunnen.

Citaten: Pag.71: 'De beroepentest. Precies wat ze al vreesde:het eerste gedeelte gaat om invullen 'wat je later wil worden'. Er is een eerste keus, tweede keus. Het gaat door tot de zesde keus. Els probeert haar gerust te stellen. "Zes is erg veel. Je hoeft ze niet allemaal in te vullen."Sarah wil juist de éérste keus niet invullen. Het onvermogen om te zeggen wat ze van Els vindt, maakt de vernedering compleet. Net

of ze de beschuldigingen van Els onderstreept. Minutenlang zit ze peinzend over de test gebogen. Besluiteloos. Om uiteindelijk de tweede en derde keus in te vullen. Miss Bezwaar wijst haar erop dat het toch erg handig zou zijn dat ze weet wat haar eerste keus is, omdat het toch om haar toekomst gaat. Maar waarom zou je invullen, als je keuzemogelijkheid toch beperkt is?

Pag.175: ‘ Er was een kind dat huilend en jammerend de klas weer in kroop. De hulpjuf blafte hem af, van boven als een kwade Godin. Dat jochie kroop nog ellendiger terug de gang op, als een geslagen pup. Uitgesloten van de roedel. Zo’n juf vraagt erom met een kruk te worden bewerkt. Zou het in Gustaaf opkomen de situatie die aan een uitbarsting vooraf gaat eens goed te bekijken? Of dat sommige van zijn collega’s zelf zo gewelddadig zijn: een leerling door elkaar schoppen en slaan of zelfs bij de keel grijpen. Het kind schijnt de schuld te krijgen. Alleen moet Sarah bekennen dat er omstandigheden zijn waarin het het beste is, als een kind een time-out krijgt.’

Pag.190: ‘Voor een handvol schoolverlaters houdt de school een toespraak. Leerlingen met een succesverhaal, die bijdragen aan de reputatie van dit oord, staan in het middelpunt van de belangstelling. Sarah is geen succesverhaal, haar tijd op school blijft verzwegen, al helemaal wat voor strijd ze heeft gevoerd.’

Pag.209 (Uit de laatste brief van Luka): ‘Ik wil niet terug naar mijn oude werk. Ik ben het helemaal met jou eens dat veel van wat daar gebeurde, helemaal fout was. Op een paar uitzonderingen na, vond ik de leerkrachten daar niet de juiste mentaliteit en manier van lesgeven hebben, die kinderen als jij en de rest nodig hadden. En volgens mij is er nog niets verbeterd.’